

Työtaturmavakuutuksella vakuutettavat henkilöt

Työtaturmavakuutuksella vakuutettavia ovat kaikki työnantajaan työ- tai virkasuhteessa työskentelevät. Työsuhdetta tulkitaan yhdenmukaisesti työsopimuslain kanssa. Tietyin edellytyksin työntekijään rinnastetaan myös henkilö, joka tekee osakeyhtiössä tai muussa yhteisössä työtä johtavassa asemassa vastiketta vastaan, vaikka hän ei ole työsuhteessa.

Henkilöt, jotka eivät työssään kuulu lakisääteisen työtaturmavakuutuksen piiriin pakollisesti vakuutettavina, voidaan vakuuttaa vapaaehtoisesti, mikäli heillä on voimassa oleva YEL-vakuutus. Tällaisia ovat esimerkiksi itsenäiset yrittäjät ja yritysten omistaja-osakkaat määrätyn edellytyksin.

Yrittäjä ja hänen perheenjäsenensä

Yrittäjä ja yksityinen elinkeinoharjoittaja eivät kuulu lakisääteisen työtaturmavakuutuksen piiriin. Yksityisen elinkeinoharjoittajan palveluksessa työskentelevä perheenjäsen, kuten lapsi kuuluu työtaturma- ja ammattitautivakuutukseen, jos kyseessä on työsopimuslain mukainen työsuhde. Yksityisen elinkeinoharjoittajan avio- tai avopuolison ei voida katsoa työskentelevän työsopimuslain mukaisessa työsuhteessa yrittäjään. Jos puoliso on YEL-vakuutus, hänet on mahdollista vakuuttaa vapaaehtoisella yrittäjän tapaturmavakuutuksella. Mikäli perheenjäsen on YEL-vakuutettava, ja hän jää pakollisen vakuutuksen ulkopuolella, hänet voidaan vakuuttaa vapaaehtoisella yrittäjän tapaturmavakuutuksella. Mikäli perheenjäsen ei ole työsuhteessa yrittäjään, eikä hänellä ole YEL-vakuutusta ei perheenjäsentä voida vakuuttaa työtaturma- ja ammattitautilain mukaisella vakuutuksella.

Työtaturmavakuutuksessa perheenjäsenellä tarkoitetaan aviopuolisoa, rekisteröidyn parisuhteen osapuolta, avopuolisoa ja henkilöä, joka on suora sukua ylenevässä tai alenevassa polvessa ja asuu tämän kanssa samassa taloudessa.

Maatilayrittäjä ja maatalan työntekijät

Työtaturmavakuutuksen ulkopuolelle jäävät ne maatilalla työskentelevät perheyrittäjien jäsenet ja avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön yhtiömiehet tai osakeyhtiön osakkaat, jotka ovat oikeutettuja korvauksiin maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilain (MATAL) mukaan.

Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö

Avoimen yhtiön yhtiömiehet sekä kommandiittiyhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet eivät kuulu pakollisen työtaturmavakuutuksen piiriin. Kommandiittiyhtiön äänetön yhtiömies kuuluu pakollisesti vakuutettavaan, jos hänellä on työsopimuslain mukainen työsuhde kommandiittiyhtiöön.

Osakeyhtiö ja muu yhteisö

Osakeyhtiön osakas voi kuulua pakollisesti vakuutettavaan, mikäli hän työskentelee vastiketta vastaan johtavassa asemassa, vaikka hän ei ole työsuhteessa osakeyhtiöön, jos

- hän omistaa yksin enintään 30 % yhtiön osakkeista tai enintään 50 % yhdessä perheenjäsentensä kanssa ja hänen oma omistusosuutensa on yhteisomistuksesta enintään 30 %.
- hänellä on yksin enintään 30 % yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä tai enintään 50 % yhdessä perheenjäsentensä kanssa ja hänen oma äänimääränsä tästä on enintään 30 %.

Välillinen omistus huomioidaan omistusosuuksia laskettaessa. Johtavalla asemalla tarkoitetaan toimitusjohtajuutta, hallituksen jäsenyyttä sekä muuta vastaavaa asemaa tai vastaavaa tosiasiallista määräämisvaltaa osakeyhtiössä tai muussa yhteisössä. Pelkkä hallitustyöskentely ei riitä tuomaan henkilöä pakollisen työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen piiriin. Vakuutukseen kuuluakseen henkilön tulee hallituksen jäsenenä tehtävän työn lisäksi työskennellä myös muutoin yrityksessä. Mikäli osakas ei ole johtavassa asemassa, hän kuuluu pakolliseen vakuutukseen omistusosuuksien määrästä riippumatta, jos hän on työsuhteessa yhtiöön.

Osuuskunnassa tai muussa yhteisössä johtavassa asemassa työskentelevä henkilö kuuluu pakolliseen vakuutukseen, jos hänellä on yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa enintään edellisessä kappaleessa tarkoitettua vastaava määräämisvalta yhteisössä.

Pakollisen vakuutuksen ulkopuolelle jäävät osakkaat ja yhtiömiehet voidaan vakuuttaa vapaaehtoisella työtaturma- ja ammattitautilain mukaisella vapaaehtoisella yrittäjän tapaturmavakuutuksella, mikäli heillä on voimassa oleva YEL-vakuutus.